Pozor!

Ct. krajanům na venkově oznamuji, že prostřednictvím mého obstaravatelského závodu mohu Vám ušetřiti peníze při nakupování v každém odboru jako groceruím, střížním, oděvním, obuvním, hospodářském, železářském, hudebním, zlatnickém, hodinářském, tabáčnickém, doutníkářském, likérním, lékárnickém atd.

Chicago jest nepopíratelně největší zásobárnou v této zemi, jeho prameny a výběr žádné jiné město nepředčí a odtud, že i v nízkých cenách není k překonání.

Jediná zkouška Vás o pravdivosti tohoto tvrzení přesvědčiti musí.

Kdokoliv z Vás co potřebujete z výše uvedených odborů, ať jednotlivě aneb společně, obraťte se přímo na mně s ujištěním, že uspokojeni budete hned při první zakázce, neb úspora peněžní a spravedlivé obsloužení bude Vás stále nabádati k dalšímu se mnou obchodování.

Na dotazy odpovím po obdržení 2c. poštovní známky. Pište o katalog.

MAX KIRCHMANA
obstaravatelský závod
774 a 776 W. 12th St. Boul'd.
Chicago, Ill.

BLAHNÍKOVY LÉKY

Jsou světoznámé a osvědčené a lékaři uznány za nejlepší nad jiné.

SEZNAM:

Blahníkův Krvečistitel a sílitel ledvin a jater. Léčí veškeré nemoce krevní a ledvin a jater. — Cena $1.00.

Blahníkův Regulator pro ženské nemoce. Nejlepší lék proti veškerým nepravidelnostem žen a dívek. — Cena $1.00.

Blahníkův Životní Balsám. Zastaví rychle každé bolení v životě, sílí krev, přivodí chuť k jídlu, zastaví křeče a zvláště při všech chorobách ženských. — Cena 50 c.

Blahníkův Balsám pro plicní neduhy. Jest nejlepším lékem proti kašli, zápalu trubic, dýchavičnosti, zašlemování a píchání na prsou, ošklivému vyhazování a záškrtu. — Cena 50 c.

Blahníkova Žaludeční Hořká. Jest pravým sílitelem žaludku, proti nezáživnosti a neduhům způsobeným malarií a zimnicí. — Cena $1.00.

Blahníkův Olej sv. Bernarda. Zahání všechna píchání v těle, bolesti kříže pakostnici, suché lámání a bolení v kostech. — Cena 50 c.

Blahníkova hojivá mast na rány a bolesti. Hojí staré i nové rány a bolesti i odřeniny, popáleniny, omrzliny aj. Cena 25c.

Blahníkova Mast proti svrabu a vyráženinám. Rychle vyhojí veškeré druhy svrabu a vyrážení v několika dnech. — Cena 25 c.

Blahníkova Zlato-růžová mast na oči. Léčí oční zápal, vodnaté oči, katar oční a veškeré slabosti. — Cena 25 c.

Blahníkova Magnetická náplast (Cestr). Jistý a spolehlivý zevnější prostředek proti bolestem v zádech, stržení kříže, zápalu svalů a t. d. — Cena 25 c.

Blahníkův Ničitel kuřích ok. Jistě odstraní kuří oka ve třech dnech.—Cena 25c.

Blahníkovy Kapky proti bolení zubů. Zastaví bolení zubů hned. — Cena 10 c.

Blahníkův lék proti choleře a průjmu. Jediný nejlepší lék proti průjmu a choleře, proti křečím, bolestem střevním a v nemocech letních u dítek. — Cena 25 c.

Blahníkovy Oplatky proti bolení hlavy a neuralgii. Jsou spolehlivé při každém bolení hlavy, léčí rychle a bezpečně. Cena 25c.

Blahníkův Konejšivý syrup pro děti. Jest nejlepším lékem pro nemluvňátka při dostávání zubů, bolestem střevním a pro spaní. — Cena 25 c.

Blahníkův Červokaz. Jest pravým ničitelem všeho druhu červů, škrkavek a tasemnice. — Cena 25 c.

Blahníkovy Jaterní pilulky. Proti zácpě, špatnému zažívání, závrati a ošklivosti pocházející od žaludku. — Cena 25 c.

Blahníkův Prášek proti hříběci. Jest to nyní ten nejlepší prášek proti hříběci v Americe. Zkuste jej! — Cena: malý 25 c. velký 50 c.

Blahníkův Koňský fluid (mazání.) Jistě vyléčí tupost přehybů bolesti svalů a žil, nakolenici, tvrdý vřed, vlaskou kost, mozoly a veškeré bolesti nohou.—Cena 50 c.

Prosím ctěné krajany, by v pádu rozličných nemocí zkusily mých léků, neb jsou to léky mnoho roků zkoušené a vždy dobrého odporučení si vydobyly. Tažte se po mých lékách ve všech českých lékárnách a obchodech. Pak-li by je Váš obchodník na skladě neměl, prosím, dopište mně a já rád zašlu léky kamkoli po Spoj. Státech.— Pánům překupníkům nabízím největší provisi. Znamenám se vždy službovolný

V. L. BLAHNÍK,
zkoušený lékárník,
272 W. 18. ST., CHICAGO, ILL.

PRAPORY, KOROUHVE
Odznaky, šerpy atd.
ZHOTOVUJE
J. W. ŽERZAN
1322 Farnam St
OMAHA-NEB.

Sjezd přátel irrigace.

(Z [illegible].)

Co je irrigace? Nové slovo, avšak smysl jeho jest starý. Půda, byť sama v sobě nejúrodnější, nevydává bylinu bez vláhy. "Voda je nad jiné látky pro rostlinstvo důležitá; nejen že tvoří podstatnou část výživy jejich, nýbrž hlavně z příčiny té že rozpouští kyselinu uhličitou, čpavek a všecky látky nerostné jako draslo, křemík, fosfor, vápno a síl. Bez důležitého množství vody nelze si vzrůst rostlinstva ani myslití."

"Voda však nerozpouští minerálné součástky půdy, ona je spolu i lučebně rozkládá. Půda orná skládá se, jak známo, nejvíce z kyseliny křemíkové, kysličníku hlinitého, vápenatého, hořečnatého a žiravin, které samy o sobě ve vodě se nerozpouštějí. Voda však, spojivši se především s kyselinou dusičnatou v půdě se nalezající a se čpavkem, stává se teprv látkami těmito spůsobilá k lučebnímu rozkladu jinak nerozpustných křemenů. Způsobem tím možno vstoupiti těmto látkám minerálným do blány buněčné." Tak čteme v "Knize přírody".

A jinde čteme:

"Na jaře přijímají stromy nejvíce vody, tato rozpouští látky výživné v předešlém roce nahromaděné, uvádějíc je v proudění, čímž povstává mocný vzrůst. Proud mízy jest tak silný, že přemáhá i tlak vzduchu a začíná tlačiti se vzhůru jakmile jarní teplota se ustálila. Míza jest vystupující voda, kteraž bývši drobnými kořínky pojata z půdy, obohacuje se povolně výživnými látkami. Vodnatý roztok minerálných látek přetvoří se ve šťávu tvořivou, která při stromech a keřích sestupuje pod korou dolů, vytvořujíc tam nové kruhy bunic i všecky ostatní částky rostlinné, až dojde ke kořenům, jež nové tvoří a staré obrozuje .... Tím však není úkol šťávy v rostlině skončen; vytvořujeť se z ní v buňkách škrob, cukr, oleje mastné a prchavé, barviva atd."

Všeliká půda vzniká z rozmělněných a ztýřených hornin. Jakost její závisí tedy od součástek, z nichž se horniny tyto skládaly. Voda oplachuje a rozpouští skály a odplavuje drť z nich na svahy a do úžin, kde je ukládá. Tak tvoří se půda. Smíšené horniny, jako zejmena žula, čedič, porfýr, břidlice, hlinitá droba, láva, atd. tvoří půdu zvláště úrodnou.— V zrnech obilních a mnohých jiných semenech sloučen jest kysličník vápenatý a hořečnatý s kyselinou fosforečnou. Rozpuštění a lučební rozkládání těch minerálních látek — hornin— obstarává voda, ona pak je rozvádí také od kořene vzhůru a se shora dolů ke kořenům.

Podpouštění vodou jest irrigace. Zalévání zahradnickou konví, kropení pomocí hadice, zavlažování pomocí artézských studní a rozvětvenou sítí průplavů jako v starém Egyptě, Číně, Indii a jinde — to všecko jest irrigace. Irrigace jest krátce přivádění vody k bylině.

Kde jsou vysoké hory a planiny, tam může býti a jest hojně výborné půdy, bez vody však se v ní nemůže uroditi užitečná bylina. A takové půdy jest na dalekem západě na sta milionů akrů. Praví se, že vyprahlé končiny (arid regions) západní obsahují 883,312,000 akrů půdy. Všecka tato půda nemůže ovšem býti zavodněna, ale "Irrigation Age" a i dle odhadu sekretáře národní irrigační konvence Williama E. Smythe, přece tolik z ní, že by uživila ještě 70,000,000 lidí. Hle, — sedmdesáte milionů lidí nalezlo by živobytí na pustinách západu, kdyby umělým zavodněním proměněny byly v úrodná pole, pastviny a zahrady.

To je veliká věc, a ti, kteří ji provedou, budou největšími dobrodinci amerického lidu. Vždyť státy východní dneska již trpí "přelidněním". Přelidnění jest toliéž jako nedokrevnost. Jistá výměra půdy dovede uživiti jen jistý počet lidí. Usadí li se však na ní mnohem více lidí, stane se při stejném výnosu výživa hubenější. Asi tak jako když kolem jednoho krajáče mléka místo šesti žen zasedne jich dvanácte.— Důkladnějším vzděláváním může se sice výnos půdy velice zvýšiti, avšak ve Sp. Státech jest zemědělství též mělo napořád příliš loupeživé a ludrácké, proto tu půda mnohem méně lidí vyživí, než v starých zemích středo a západo-evropských, kde je polní hospodářství mnohem intensivnější a rozumnější.

Je li však již venkov na východě přelidněn, jest ve velkých městech hotová zácpa, jejíž následky jsou, jak v Chicagu nebo Novém Yorku vidíme, hrozny. Na straně jedné veliká chudoba, na druhé přílišné bohatství plodí těžké společenské choroby. Vedle toho na širém západě místa dost pro nových 70 milionů lidí. Aby tam mohli existovati, k tomu není zapotřebí než vláhy, všecky ostatní podmínky hojné žně vyskytují se tam více než na východě, jak dosvědčí ti, kdož viděli účinek umělé irrigace na vlastní oči zejmena v krajinách docela vyprahlých jako jest na příklad jižní Kalifornie nebo planina coloradská a utahská.

Major Powell z Washingtonu, který byl po léta ředitelem zemězpytného měření (Geological Survey) pravil na sjezdu irrigačním v Los Angelos, Cal., že "není vody dost aniž kdy bude k zavodňování více než třetího dílu půdy, jež se již v soukromém vlastnictví nalézá." Dle jeho odhadu nalézá se v soukromém vlastnictví 150,000,000 akrů půdy. Třetí díl plochy té činí 50 milionů akrů. To by ovšem nebylo příliš mnoho u porovnání s veškerou vyprahlou a polosprahlou plochou, která dle tohož majora Powella obnáší 763,800,000 (tedy asi o 100 milionů akrů méně než jak končiny ty odhadují jiní). Avšak i kdyby major Powell měl pravdu, byl by to předce jen nesmírný zisk nejen pro celý západ, nýbrž celou Ameriku, kdyby 50 milionů akrů půdy, jež leží dnes úplně ladem, umělou irrigací bylo orbě, sadařství a vůbec zemědělství získáno. Dnes jest tato půda bezcenná. Zavodnění by dodalo každému akru $83 ceny, což při 50 milionech akrů představuje kapitál $4150 milionů! Kdyby však akr zavodněne půdy měl jen $30 ceny, representovala by taková plocha ještě $1500 milionů. Ostatně sám census z r. 1890 odhaduje akr půdy s právem vodním na $83. Výnos uměle zavodněného akru pole stanoven posledním censusem na $15 průřizku, takže kapitál do takové farmy vložený nesl by 18 procent úroku. Ovšem jsou farmy (a písatel takové viděl), které zavodňovány nesou mnohem více. Je li půda vysázena přiměřeným druhem ovocných stromů, nese od 75 do 250 dolarů akr a více. Takovou výnosnou, uměle irrigovanou půdu jsme viděli na jihu Kalifornie i v Santa Clara Co. Několik akrů takové půdy, má-li rozumného hospodáře, uživí v hojnosti celou rodinu. A ten hospodář nemusí se ani modliti za vláhu a krupobití, cyklonů, bouří, povodní také strachovati se nemusí. Leč o tom jindy.

Považme tedy, jak by se zavodněním pouze těch 50 milionů akrů, na něž voda stačí, — podle mínění majora Powella — rozmnožilo bohatství západu a celých Spoj. Států.

Avšak major Powell se mýlí. Voda na západě stačí na zavodnění několikrát tak velké plochy. On sám v jednom pojednání připouští, že 75 milionů akrů suché půdy mohlo by s dosavádní zásobou vody býti zavodněno. A mnozí praktičtí irrigátoři, mužové kteří léta a léta se tou otázkou zabývali, soudí, že množství vláhy a vody na západě jest tak nevyčerpatelné, že stačí na zavodnění tak ohromné plochy, že uživí, jak jsme již výše podotkli, 70,000,000 obyvatelů!

Častěji řečený p. Smithe, sekretář zavodňovací konvence a redaktor časopisu "The Irrigation Age", pravil ve své řeči na irrigačním sjezdu v Denver:

"Odhady přesné spůsobilosti západní Ameriky, co se umělého zavodnění a jeho následků ekonomických týče, velice se liší, avšak nejsoudnější národohospodáři, již obrali si zkoumání vody a země v těch končinách za předmět bádavosti své, souhlasí, že s přiměřenou soustavou zavodňovací uživíme tolik lidí, mnoho-li dnes Sp. Státy čítají obyvatelů. Přicházíme, otče Abrahame, s domovy pro 70,000,000 obyvatelů více —, domovy na nichž zavodnění zaručí všem hospodářskou nezávislost a kde malé farmy obnoví porušenou rovnost lidí."

O kulturní důležitosti irrigace pravil týž řečník:

"Plných 300 lét hledělo člověčenstvo na této pevnině uskutečniti svůj dlouhý sen nezávislosti a svobody. Náboženskou nezávislost, zrozenou z nebezpečí a strastí Plymouthského zálivu, zdědili jsme od Puritánů. Politickou nezávislost, dobytou mečem v sedmileté vojně, zdědili jsme od revolučního vlastence. A přece s takovými dvěma velkými odkazy, se svobodou svědomí a svrchovaností lidu, — v posledních hodinách devatenáctého století stojíme celí zaražení a ustrnulí před hrozným faktem, že jen 5 procent amerického lidu vlastní půdu, na které bydlí.*) Jaký div, že když nastane odliv průmyslové vlny, mužové stávají se zamračenými a ženy pociťují bolest u srdce? Jaký div, že ovocem kruté zimy jsou zahálející a potulní muži? Jaký div, že velký zaměstnavatel práce, jemuž jsou dividendy drahocenější než lidskost, dohání dělnictvo hladem k podrobení se?"

S irrigací učiněny již mnohoslibné pokusy, ačkoliv podnik ten jest doposud v plenkách. Teprve dvacet lét tomu, co s ní započato.

Roku 1850 měl celý širý západ jen 166,524 bílých obyvatelů; dnes čítá "suchý" západ 5,500,000 duší. Roku 1860 bylo za řekou Missouri jen 23 mil železnic, — dnes jest jich přes 40,000 mil. Telegrafu nebylo tam vůbec, dnes jest ho přes 100,000 mil.

Podobné pokroky učinila za 20 lét irrigace. Národní přednášeč irrigační jednoty, soudce Emery z Kansas, posyktnul tato čísla o pokrocích umělého zavodňování. Kalifornie má 1,004,233 akrů zavodněných či podpouštěných (under ditch) Colorado má 890,733 akrů, Montana 350,882, Utah 263,743, Nové Mexico 500,000, Arizona 300,000, Idaho asi 100,000, a velké plochy jsou uměle zavodňovany v Texas, Nevadě, Oregonu, Washingtonu a Wyomingu. A větší díl půdy, která již zavodnění učiněna přístupnou, není dosud osazen. Dle redaktora Smytha nalezlo by na ní domovy od dvou do 3 milionů osadníků. To jsou zajisté počátky mnohoslibné.

Avšak nejen krajinám úplně suchým, nýbrž i polosuchým jako jsou západní Kansas, západní Nebraska a obě Dakoty, přinese irrigace velké požehnání, ano spůsobí tam úplný převrat v hospodářství a i socialním životě.

V Nebrasce na př. jest korna královnou, v Dakotě pšenice. A tyto královny, zvláště korna v Nebrasce, dostaly letos palčivými větry od jihu takovou ránu, že trůn jich se povážlivě zviklal. Když na kornu nepřijdou v čas vydatné vláhy, jsou rolníci na mizině, protože jiného nepěstují než kornu. A předce soustavou jednoplodinnou nemohou rolníci nikdy trvalého a pravidelného blahobytu dosáhnouti. Urodí li se jim korna, pšenice atd. bohatě, málo platí. Je-li úroda špatná, málo za ni utrží i při vysokých cenách obilních. Jest jen jedna věc horší než zlé časy a hubená léta; a tím jsou léta příliš tučná. Obce jako jednotlivci nejlépe kvetou při blahobytu mírném, ale stejnoměrném a bezpečném. Přinášť-li zlé časy bídu a zoufalost, plodí příliš dobré časy bujnost, prostopášnost a přepych. Východní třetina Nebrasky má pravidelnou vláhu, která zabezpečuje téměř každoročně úrodu hojnou, dvě třetiny západní Nebrasky však mají hojnou žeň jednou v několika létech. Tyto okolnosti nepřipouští pěstování různých plodin. Nebraska jest kukuřičný a dobytkářský stát. Jakmile však bude míti dokonale rozvětvenou soustavu zavodňovací, bude se moci vymaniti z královlády korny a chovu dobytka a prospěšný hospodářský převrat se dostaví. Farmy pod 160 akrů rozdělí se zprvu na 80akrové, pak na 40- a konečně na 20akrové. Dnes, když se korna na 160 akrech neuvede, nemá rolník co by sklízel. Na 20 akrech dokonale zavodněných bude míti zajištěnou rozmanitou úrodu. Z té farmy ukojí téměř všecky potřeby rodiny své. Bude se moci vysmáti finančním popraskům a průmyslovým ochromám právě tak jako suchu. On přiučí se od jižní Kalifornie vědeckému spůsobu podpouštění a tím učiní polní hospodářství své co nejvýnosnějším. Při tom bude míti sousedy u větší blízkosti, — nebude na samotě. Společenské výhody hustější lidnatosti jsou neocenitelny v ohledu kulturním a výsledkem toho všeho bude nová osvěta.

*) To jest buď omyl neb chyba tisku, — podle censu 50 procent lidu v městě a 70 procent na farmách vlastní půdu, na které bydlí.

Nová česká osada.

Čtenářové naši četli dojista návrh p. Heinze na vyhledání místa pro založení nové české osady. Má-li se úmysl ten uskutečniti, jest zapotřebí aby se přikročilo k dílu, k činu, skutku. Nechť tedy ti, kdož by se hodlali k osadě připojiti, přihlásí se neodkladně, aby se vidělo, zdali se co má neb může podniknouti. Každý může přihlášku zaslati k Pokroku Západu a jeho jméno bude uveřejněno. Nechť se hlásí jen ti, kdož hodlají osady se súčastniti a jsou pohotově, když by k tomu došlo, dolar neb dva na výlohy zvolených k tomu cíli vyslanců k vyhledání místa přispěti. Neshledá-li se takových aspoň 50 neb 100, bylo by ovšem zbytečno co podnikati, neb o úmyslu tom psáti a jiné latce místa ujímati. Až posud přihlásili se:

J. V. Heinz, Denver, Colo.
F. Trla, Alleghany City, Pa.
K. Stochl, Brainard, Neb.
Jos. Novotný, Mantador, N. Dak.
Ant. Vejvoda, Alleghany C'y. Pa.

Electric Bitters.

Lék tento stává se tak dobře známým a oblíbeným, že nepotřebuje žádné zvláštní zmínky. Všichni, kdož užívali Electric Bitters, pějou o něm chvalozpěvy. Čistějšího léku nestává a ručí se, že učiní vše, co se o něm praví. Electric Bitters vyléčí veškery nemoce jater a ledvin, odstraní pihy, boule, vyraženiny a jiné následky nečisté krve. Zažene malarii ze systému a zamezí a rovněž i vyléčí malarické horečky. Pro bolení hlavy, zácpu a zažívání zkuste Electric Bitters. Spokojenost zaručena, jinak se penize vrátí. Cena 50c. a $1 za lahev. K dostání ve všech lékárnách a u Goodman & Co., lékárníků v Omaze. (5)

Severovy prášky proti bolestem hlavy pomohou vždy. Mějte je po ruce.